

**ความคิดเห็นต่อสาเหตุการออกกลางคันของนักศึกษา
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตสุราษฎร์ธานี**
**Opinions on the Dropout Causes of Undergraduate Students of
Prince of Songkla University, Surat Thani Campus**

อรลักษณ์ เมืองชุม^{1*}
Oraluk Mueangchum^{1*}

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสาเหตุและความคาดหวังที่มีต่อการแก้ไขปัญหการออกกลางคันของนักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตสุราษฎร์ธานี การเก็บรวบรวมข้อมูลใช้แบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 218 คน และการสนทนาอภิปรายกลุ่มย่อย จำนวน 8 คน การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าความถี่ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ส่วนการสนทนาอภิปรายกลุ่มย่อย วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสาเหตุการออกกลางคันในระดับปานกลาง 3 อันดับแรก ได้แก่ (1) ด้านหลักสูตร ประกอบด้วย เนื้อหาที่เรียนยากเกินไป และเมื่อเข้าเรียนแล้วเห็นว่า สาขาวิชาไม่ตรงกับความต้องการ (2) ด้านมหาวิทยาลัย ประกอบด้วย การบริการสาธารณูปโภค เช่น ระบบน้ำ ไฟฟ้า มีไม่เพียงพอ ห้องเรียน/ห้องปฏิบัติการ ไม่ทันสมัย และวัสดุ อุปกรณ์ และเครื่องจักรในการปฏิบัติงานไม่เพียงพอ (3) ด้านนักศึกษา ประกอบด้วย คณะเฉลี่ยต่ำกว่าเกณฑ์ ความรู้พื้นฐานไม่เพียงพอสำหรับรายวิชาที่ศึกษาอยู่ ส่วนสาเหตุด้านครอบครัว กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นว่าเป็นสาเหตุของการออกกลางคันของนักศึกษาอยู่ในระดับน้อย ด้านความคาดหวังที่มีต่อการแก้ไขปัญหการออกกลางคันของนักศึกษา พบว่าอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ ด้านหลักสูตร ประกอบด้วย การจัดกิจกรรมการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นและแนวทางการประกอบอาชีพหลังสำเร็จการศึกษา ด้านอาจารย์ ประกอบด้วย อาจารย์ผู้สอนมีความเข้าใจถึงความแตกต่างของนักศึกษา และอาจารย์ที่ปรึกษามีเวลาให้คำแนะนำอย่างเพียงพอ และด้านมหาวิทยาลัย ประกอบด้วย การจัดสภาพแวดล้อมภายในมหาวิทยาลัยต้องมีบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียน การประชาสัมพันธ์ข้อมูลต่างๆ มีหลายช่องทางและรวดเร็ว และการให้บริการของเจ้าหน้าที่ควรมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อนักศึกษา

คำสำคัญ: การออกกลางคัน นักศึกษา วิทยาเขตสุราษฎร์ธานี

Abstract

The research aims to study the causes and expectations on the solutions to dropout problems of Prince of Songkla University students, Surat Thani Campus. The data were collected from 218 questionnaires and a group discussion of 8 participants. The data were analysed for frequency, mean, percentage and standard deviation whereas the group discussion was analysed by using the content analysis technique. The findings revealed that the students' opinions on the dropouts were at a medium level which the first three reasons were (1) the curriculum; the course content was too difficult to learn and the students were not interested in the chosen majors (2) the university; the students were not satisfied with the service facilities such as water, electricity, non-modernized classrooms/labs, learning materials

¹ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตสุราษฎร์ธานี จังหวัดสุราษฎร์ธานี 84000

¹ Prince of Songkla University, Surat Thani Campus, Surat Thani, 84000

*Corresponding author: e-mail: oralux.m@psu.ac.th

and equipments provided by the university, and (3) the students; the students' average score was lower than the standard criterion and they were lack of basic knowledge on each subject. In addition, the family problem factor was at a low level. The findings of the expectations on the solutions to dropout problems were at a medium level which were from 3 factors. Firstly, the curriculum; the activity arrangements prepared for higher education or indicate career guidelines at after graduation should be provided. Secondly, the lecturers; they should understand the differences of students and they should provide time appropriately for consultations. Thirdly, the university; the environment should support the learning atmosphere, there should be various and fast channels of information distributions and the staff should have a service minde to the students.

Keywords: dropouts, undergraduate students, Surat Thani Campus

บทนำ

ในแต่ละปีการศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตสุราษฎร์ธานี มีนักศึกษาที่ผ่านการคัดเลือกจากระบบต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นโดยวิธีพิเศษ รับตรง และระบบกลางเพื่อเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาตรีเป็นจำนวนมาก และสาขาวิชาต่างๆ สามารถคัดเลือกนักศึกษาที่มีความรู้ความสามารถเข้าศึกษาได้ตามจำนวนที่ต้องการ แต่อย่างไรก็ตามที่ผ่านมา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตสุราษฎร์ธานี มีนักศึกษาที่ออกกลางคัน ไม่สำเร็จการศึกษาตามระยะเวลาที่หลักสูตรได้กำหนดไว้เป็นจำนวนไม่น้อย จากข้อมูลจำนวนนักศึกษาระหว่างปีการศึกษา 2554 – 2556 จำนวน 3,679 คน มีนักศึกษาที่ออกกลางคัน จำนวน 529 คน คิดเป็นร้อยละ 14.38 (งานทะเบียนและประมวลผล, 2557) และในแต่ละปีการศึกษา ก็มีจำนวนนักศึกษาที่ออกกลางคันเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ แต่ยังไม่มีการศึกษาถึงสาเหตุที่แท้จริงของปัญหาดังกล่าว

การออกกลางคันยังถือได้ว่าเป็นความสูญเปล่าทางการศึกษา กล่าวคือ สถานศึกษาเสียเวลาในการบริหารจัดการ เสียทรัพยากรในการลงทุนและเสียโอกาสในการสร้างคน ส่วนผู้เรียนเสียเวลา เงินทอง และเสียขวัญกำลังใจในการถอยหลังไปเริ่มต้นใหม่ รวมทั้งภาครัฐก็จำเป็นต้องจัดสรรงบประมาณเพื่อสนับสนุนการศึกษาเป็นจำนวนมากเช่นกัน และการออกกลางคันยังแสดงถึงประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอนของสถาบันนั้นๆ อีกด้วย สาเหตุการออกกลางคันของนักศึกษา มีหลายอย่าง เช่น เนื้อหาที่เรียนยากเกินไป มีปัญหาเรื่องการเรียนรู้และความยากของหลักสูตร (อารี, 2550) หรือสาเหตุที่เกิดขึ้นจากนักศึกษาเองไม่ชอบสาขาวิชาที่เรียน มีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน หรือบางคนมีการรับรู้ซ้ำกว่าปกติ ซึ่งสิ่งต่างๆ เหล่านี้อาจส่งผลให้นักศึกษามีผลการเรียนที่ไม่ดีและออกกลางคันได้ (วัชร และคณะ, 2550)

ดังนั้นผู้วิจัยซึ่งมีภาระงานในการดำเนินการเกี่ยวกับการลาออกจากสภาพการเป็นนักศึกษา การฟื้นสภาพจากการเป็นนักศึกษาเนื่องจากการไม่มาลงทะเบียน จึงสนใจที่จะศึกษาถึงสาเหตุการออกกลางคันของนักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตสุราษฎร์ธานี ว่ามีสาเหตุใดบ้างที่ทำให้นักศึกษาต้องออกกลางคัน ซึ่งผลจากการวิจัยดังกล่าวจะเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อนำไปใช้ในการกำหนดแนวทางในการแก้ไข ป้องกัน ติดตามช่วยเหลือนักศึกษาที่มีแนวโน้มการออกกลางคัน และนำเสนอผู้บริหารเพื่อพัฒนาระบบการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตสุราษฎร์ธานี ให้มีความเหมาะสมและมีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. ศึกษาความคิดเห็นต่อสาเหตุการออกกลางคันของนักศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตสุราษฎร์ธานี
2. ศึกษาความคาดหวังที่มีต่อการแก้ไขปัญหการออกกลางคันของนักศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตสุราษฎร์ธานี

ระเบียบวิธีวิจัย

1. ประชากร/กลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้มุ่งศึกษาเฉพาะนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตสุราษฎร์ธานี ที่สมัครเข้าเรียนและลงทะเบียนเรียนแล้วเข้าศึกษาได้ระยะหนึ่งแล้วต้องออกจากมหาวิทยาลัยไปก่อนที่จะสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร รวมทั้งนักศึกษาในภาวะวิกฤตและนักศึกษาในภาวะรอพินิจ ปีการศึกษา 2556 และ 2557 จำนวน 477 คน (งานทะเบียนและประมวลผล, 2557) โดยใช้สูตรของทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane) (ธานินทร์, 2549) ได้จำนวนตัวอย่าง 218 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถาม 1 ชุด ประกอบด้วย 4 ส่วน

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) จำนวน 8 ข้อ

ส่วนที่ 2 สาเหตุการออกกลางคันของนักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตสุราษฎร์ธานี จำนวน 33 ข้อ

ส่วนที่ 3 ความคาดหวังที่มีการแก้ไขปัญหาการออกกลางคันของนักศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตสุราษฎร์ธานี จำนวน 11 ข้อ

โดยส่วนที่ 2 และ 3 มีลักษณะแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 อันดับ คือมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

ส่วนที่ 4 ข้อเสนอแนะเพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุง/แก้ไขปัญหาการออกกลางคันของนักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตสุราษฎร์ธานี มีลักษณะเป็นแบบปลายเปิด (Open – ended)

ส่วนการสนทนากลุ่มย่อย (Focus group discussion) 1 กลุ่ม จำนวน 8 คน โดยมีแนวคำถามสำหรับการสนทนากลุ่มย่อยเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับสาเหตุการออกกลางคันของนักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตสุราษฎร์ธานี ตลอดจนข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไขปัญหาดังกล่าวเพื่อใช้ประกอบและสนับสนุนข้อมูลที่เก็บรวบรวมจากแบบสอบถาม

3. การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ

ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามจากหนังสือ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสาเหตุการออกกลางคัน นำมาร่างเป็นแบบสอบถามให้สอดคล้องตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ เสนอที่ปรึกษาโครงการวิจัยเพื่อตรวจสอบหาข้อบกพร่องและให้ข้อเสนอแนะต่างๆ เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขให้มีความสมบูรณ์ ถูกต้องมากยิ่งขึ้น

นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try-out) กับนักศึกษาที่เป็นประชากรจำนวน 30 คน โดยนักศึกษาที่เป็นประชากรและไม่ใช้กลุ่มตัวอย่าง เพื่อดูว่าข้อคำถามมีความชัดเจน ถูกต้อง เหมาะสมหรือไม่ ซึ่งจากการวิเคราะห์ความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) (บุญชม, 2545) ได้ค่าความเชื่อมั่น = 0.89 นำแบบสอบถามที่ได้แก้ไขปรับปรุงแล้วไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชากรกลุ่มตัวอย่างต่อไป

4. ขั้นตอนและวิธีการในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ขั้นตอนที่ 1 ผู้วิจัยจะเป็นผู้เก็บข้อมูลโดยให้ผู้ตอบแบบสอบถามกรอกแบบสอบถามด้วยตนเอง และตอบข้อซักถามหากผู้ตอบแบบสอบถามมีข้อสงสัย และรอรับคืนโดยมีการตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วนของแบบสอบถามแต่ละชุดทันทีที่ได้รับจากผู้ตอบแบบสอบถาม หากแบบสอบถามไม่สมบูรณ์จะขอให้ผู้ตอบแบบสอบถามให้ข้อมูลเพิ่มเติม จำนวน 218 ชุด

ขั้นตอนที่ 2 การสนทนากลุ่มย่อย ใช้วิธีการเลือกกลุ่มเป้าหมายแบบเจาะจง (purposive sampling) จัดกลุ่มสนทนาจำนวน 8 คน โดยผู้วิจัยจะดำเนินการสัมภาษณ์ ตั้งคำถามและซักถามให้นักศึกษาได้แสดงความคิดเห็น สังเกตกิริยา วาจา น้ำเสียง โดยไม่แสดงความคิดเห็นร่วมหรือชี้นำใดๆ บันทึกข้อมูลจากการสนทนาโดยการจดบันทึก (take note) และใช้เครื่องบันทึกเสียง (take record)

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยจะนำข้อมูลที่ได้อามาตรวจสอบความสมบูรณ์ถูกต้องและนำมาประมวลผล แปลงข้อมูลที่ได้เป็นรหัสตัวเลขเพื่อให้สามารถประมวลผลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ และทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยโปรแกรมสถิติสำเร็จรูป โดยมีสถิติที่ใช้คือ สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive research) ได้แก่ การวิเคราะห์ความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Means) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) มีการนำเสนอผลการวิเคราะห์ในรูปแบบของตารางและการบรรยาย

ส่วนการสนทนากลุ่มย่อย ใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสนทนากลุ่ม ซึ่งเป็นข้อมูลที่เป็นถ้อยคำหรือข้อความที่มาจาก การแสดงความคิดเห็นของนักศึกษา โดยการเปรียบเทียบคำตอบว่ามีความคล้ายกัน เหมือนกัน เกี่ยวข้องหรือไม่เกี่ยวข้องกัน อยู่ในบริบทเดียวกันหรือไม่ จากนั้นจะมีการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) มีการจัดหมวดหมู่ของข้อมูลที่ได้จากการสนทนากลุ่ม แล้วสรุปเป็นข้อค้นพบจากการเก็บข้อมูลโดยนำเสนอตามหัวข้อที่กำหนด โดยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ช่วยวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิจัย

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 75.23 (164 คน) วิธีเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตสุราษฎร์ธานี คือ โครงการตั้งใจมีที่เรียนร้อยละ 45.41 (99 คน) รองลงมา คือ วิธีรับตรง ร้อยละ 22.48 (49 คน) และระบบกลาง (admission) ร้อยละ 18.81 (41 คน) มีผลการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายอยู่ระหว่าง 2.00–2.75 ร้อยละ 47.70 (104 คน) รองลงมาคือ 2.76–3.50 ร้อยละ 39.00 (85 คน)

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ สังกัดคณะศิลปศาสตร์และวิทยาการจัดการ สาขาวิชาพัฒนาธุรกิจ ร้อยละ 22.48 (49 คน) รองลงมา คือ สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ ร้อยละ 13.76 (30 คน) และสาขาวิชาภาษา การสื่อสารและธุรกิจ ร้อยละ 9.63 (21 คน) ส่วนคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีอุตสาหกรรม ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ คือ สาขาวิชาเทคโนโลยีการจัดการอุตสาหกรรม ร้อยละ 8.26 (18 คน) รองลงมา คือ สาขาวิชาเคมีเพื่ออุตสาหกรรม ร้อยละ 7.80 (17 คน) และสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ ร้อยละ 7.34 (16 คน) ส่วนใหญ่นักศึกษากำลังศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 1 ร้อยละ 51.83 (113 คน) รองลงมา คือ ชั้นปีที่ 2 ร้อยละ 26.15 (57 คน)

ผู้ปกครองของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอาชีพเกษตรกร ร้อยละ 39.00 (85 คน) รองลงมา คือ อาชีพค้าขาย ร้อยละ 23.39 (51 คน) มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 10,001–20,000 บาท ร้อยละ 35.32 (77 คน) รองลงมา คือ น้อยกว่า 10,000 บาท ร้อยละ 24.77 (54 คน) และ 20,001–30,000 บาท ร้อยละ 23.40 (51 คน)

2. สาเหตุการออกกลางคันของนักศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตสุราษฎร์ธานี

ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสาเหตุการออกกลางคันในระดับปานกลาง ยกเว้นสาเหตุด้านครอบครัว มีความคิดเห็นในระดับน้อย โดยสาเหตุย่อยที่ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสาเหตุการออกกลางคันเรียงตามลำดับ ได้แก่ ด้านหลักสูตร ด้านมหาวิทยาลัย ด้านนักศึกษา และด้านอาจารย์ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.02, 2.79, 2.71 และ 2.57 ตามลำดับ (ตารางที่ 1)

ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสาเหตุการออกกลางคันด้านหลักสูตร จำแนกตามสาเหตุย่อยในระดับปานกลาง โดยสาเหตุย่อยที่ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับสาเหตุการออกกลางคันด้านหลักสูตร เรียงตามลำดับ ได้แก่ เนื้อหาที่เรียนยากเกินไป เมื่อเข้าเรียนแล้วเห็นว่าสาขาวิชาไม่ตรงกับความ ต้องการ ไม่มั่นใจในการประกอบอาชีพหลังสำเร็จการศึกษา และเนื้อหาที่เรียนนำมาใช้ประโยชน์ได้น้อย โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.27, 3.14, 2.95 และ 2.72 ตามลำดับ (ตารางที่ 2)

ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสาเหตุการออกกลางคันด้านมหาวิทยาลัย จำแนกตามสาเหตุย่อยในระดับปานกลาง โดยสาเหตุย่อยที่ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับสาเหตุการออกกลางคันด้านมหาวิทยาลัย เรียงตามลำดับ ได้แก่ การบริการสาธารณูปโภค เช่น ระบบน้ำ ไฟฟ้า มีไม่เพียงพอ ห้องเรียน/

ห้องปฏิบัติการไม่ทันสมัย และวัสดุอุปกรณ์ เครื่องจักรในการปฏิบัติงานไม่เพียงพอ แหล่งศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม เช่น หนังสือ ตำรา คอมพิวเตอร์สืบค้นไม่เพียงพอ สภาพแวดล้อมในมหาวิทยาลัยไม่ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ การให้บริการของเจ้าหน้าที่ไม่เหมาะสม เช่น วาจาไม่สุภาพ ไม่มีความรู้ และมหาวิทยาลัยอยู่ไกล ไม่สะดวกในการเดินทาง มาเรียน โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.99, 2.92, 2.92, 2.79, 2.73, 2.64 และ 2.55 ตามลำดับ (ตารางที่ 3)

ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสาเหตุการออกกลางคันด้านนักศึกษา จำแนกตามสาเหตุย่อยในระดับปานกลาง ยกเว้นสาเหตุย่อยด้านสุขภาพไม่เอื้ออำนวยต่อการเรียน และปัญหาอื่นๆ เช่น ติดสารเสพติด ติดการพนัน มีความคิดเห็นในระดับน้อย โดยสาเหตุย่อยที่ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสาเหตุการออกกลางคันด้านนักศึกษา ได้แก่ คณะแผนกเฉลี่ยต่ำกว่าเกณฑ์ ความรู้พื้นฐานไม่เพียงพอ สำหรับรายวิชาที่ศึกษาอยู่ ความภาคภูมิใจในชื่อเสียงของมหาวิทยาลัย ไม่ชอบสาขาวิชาที่เรียน มีปัญหาเรื่องการแบ่งเวลาในการเรียนกับการทำงาน ลาออกเพื่อศึกษามหาวิทยาลัยอื่น ไม่สามารถปรับตัวเข้ากับการเรียนในมหาวิทยาลัยได้ ลาออกเพื่อเข้ารับการศึกษาใหม่โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.33, 3.12, 3.09, 2.87, 2.73, 2.69, 2.68, 2.57 ตามลำดับ (ตารางที่ 4)

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของสาเหตุการออกกลางคัน ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตสุราษฎร์ธานี จำแนกแต่ละด้าน

สาเหตุการออกกลางคัน	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับความคิดเห็น
1. ด้านนักศึกษา	2.71	0.69	ปานกลาง
2. ด้านครอบครัว	2.29	0.99	น้อย
3. ด้านอาจารย์	2.57	0.96	ปานกลาง
4. ด้านหลักสูตร	3.02	0.95	ปานกลาง
5. ด้านมหาวิทยาลัย	2.79	1.01	ปานกลาง

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของสาเหตุการออกกลางคันของนักศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตสุราษฎร์ธานี ด้านหลักสูตร จำแนกสาเหตุย่อยในแต่ละด้าน

ด้านหลักสูตร	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับความคิดเห็น
1. เนื้อหาที่เรียนยากเกินไป	3.27	1.12	ปานกลาง
2. เนื้อหาที่เรียนนำมาใช้ประโยชน์ได้น้อย	2.72	1.21	ปานกลาง
3. เมื่อเข้าเรียนแล้วเห็นว่าสาขาวิชาไม่ตรงกับความต้องการ	3.14	1.25	ปานกลาง
4. ไม่มั่นใจในการประกอบอาชีพหลังจบการศึกษา	2.95	1.24	ปานกลาง

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของสาเหตุการออกกลางคันของนักศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตสุราษฎร์ธานี ด้านมหาวิทยาลัย จำแนกสาเหตุย่อยในแต่ละด้าน

ด้านมหาวิทยาลัย	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับความคิดเห็น
1. สภาพแวดล้อมในมหาวิทยาลัยไม่ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้	2.73	1.20	ปานกลาง
2. แหล่งศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม เช่น หนังสือ ตำรา คอมพิวเตอร์สืบค้นไม่เพียงพอ	2.79	1.24	ปานกลาง
3. การให้บริการของเจ้าหน้าที่ไม่เหมาะสม เช่น วาจาไม่สุภาพ ไม่มีความรู้	2.64	1.17	ปานกลาง
4. มหาวิทยาลัยอยู่ไกล ไม่สะดวกในการเดินทางมาเรียน	2.55	1.29	ปานกลาง
5. การบริการสาธารณูปโภค เช่น ระบบน้ำ ไฟฟ้า มีไม่เพียงพอ	2.99	1.35	ปานกลาง
6. วัสดุ อุปกรณ์ และเครื่องจักรในการปฏิบัติงานไม่เพียงพอ	2.92	1.28	ปานกลาง
7. ห้องเรียน/ห้องปฏิบัติการไม่ทันสมัย	2.92	1.31	ปานกลาง

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของสาเหตุการออกกลางคันของนักศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตสุราษฎร์ธานี ด้านนักศึกษา จำแนกสาเหตุย่อยในแต่ละด้าน

ด้านนักศึกษา	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับความคิดเห็น
1. ความรู้พื้นฐานไม่เพียงพอสำหรับรายวิชาที่ศึกษาอยู่	3.12	1.06	ปานกลาง
2. ไม่ชอบสาขาวิชาที่เรียน	2.87	1.25	ปานกลาง
3. คะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าเกณฑ์	3.33	1.23	ปานกลาง
4. มีปัญหาเรื่องการแบ่งเวลาในการเรียนกับการทำงาน	2.73	1.11	ปานกลาง
5. ไม่สามารถปรับตัวเข้ากับการเรียนในมหาวิทยาลัยได้	2.68	1.19	ปานกลาง
6. ความภาคภูมิใจในชื่อเสียงของมหาวิทยาลัย	3.09	1.54	ปานกลาง
7. ลาออกเพื่อศึกษามหาวิทยาลัยอื่น	2.69	1.41	ปานกลาง
8. ลาออกเพื่อเข้ารับการศึกษาใหม่	2.57	1.40	ปานกลาง
9. สุขภาพไม่เอื้ออำนวยต่อการเรียน	2.14	1.13	น้อย
10. ปัญหาอื่นๆ เช่น ติดสารเสพติด ติดการพนัน ตั้งครรภ์ระหว่างเรียน	1.84	1.16	น้อย

3. ความคาดหวังที่มีการแก้ไขปัญหาการออกกลางคันของนักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตสุราษฎร์ธานี

ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคาดหวังต่อการแก้ไขปัญหาการออกกลางคันทุกด้านในระดับปานกลาง โดยความคาดหวังต่อการแก้ไขปัญหาการออกกลางคัน เรียงตามลำดับ ได้แก่ ด้านหลักสูตร ด้านมหาวิทยาลัย และด้านอาจารย์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.45, 3.37 และ 3.37 ตามลำดับ (ตารางที่ 5)

ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคาดหวังต่อการแก้ไขปัญหาการออกกลางคันด้านหลักสูตรในระดับปานกลาง โดยความคาดหวังต่อการแก้ไขปัญหาการออกกลางคัน เรียงตามลำดับ ได้แก่ การจัดกิจกรรมการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นและแนวทางการประกอบอาชีพหลังสำเร็จการศึกษา ปรับปรุง/เปลี่ยนแปลง/เพิ่มเติมเนื้อหาวิชา ในหลักสูตรให้สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ปัจจุบันได้จริง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.45 และ 3.44 ตามลำดับ (ตารางที่ 6)

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคาดหวังที่มีต่อการแก้ไขปัญหาการออกกลางคันของนักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตสุราษฎร์ธานี จำแนกแต่ละด้าน

ความคาดหวังที่มีต่อการแก้ไขปัญหาการออกกลางคัน	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับความคาดหวัง
1. ด้านมหาวิทยาลัย	3.37	0.89	ปานกลาง
2. ด้านหลักสูตร	3.45	0.97	ปานกลาง
3. ด้านอาจารย์	3.37	1.06	ปานกลาง

ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคาดหวังที่มีต่อการแก้ไขปัญหาการออกกลางคัน ของนักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตสุราษฎร์ธานี ด้านหลักสูตร จำแนกความคาดหวังย่อยในแต่ละด้าน

ด้านหลักสูตร	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับความคาดหวัง
1. ปรับปรุง/เปลี่ยนแปลง/เพิ่มเติมเนื้อหาวิชาในหลักสูตรให้สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ปัจจุบันได้จริง	3.44	1.03	ปานกลาง
2. การจัดกิจกรรมการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นและแนวทางการประกอบอาชีพหลังสำเร็จการศึกษา	3.45	1.04	ปานกลาง

4. ข้อมูลจากคำถามปลายเปิดเกี่ยวกับข้อเสนอแนะเพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุง/แก้ไขปัญหาการออกกลางคันของนักศึกษาหมาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตสุราษฎร์ธานี

จากการศึกษาเกี่ยวกับข้อเสนอแนะเพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุง/แก้ไขปัญหาการออกกลางคันของนักศึกษาหมาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตสุราษฎร์ธานี ที่มีลักษณะเป็นแบบปลายเปิด สามารถแยกออกเป็นด้านต่างๆ ดังตารางที่ 7

ตารางที่ 7 ความถี่ของข้อเสนอแนะ และแนวทางแนวทางในการปรับปรุง/แก้ไขปัญหาการออกกลางคันของนักศึกษาหมาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตสุราษฎร์ธานี

ข้อเสนอแนะและแนวทางในการปรับปรุง/แก้ไขปัญหาการออกกลางคัน	ความถี่
ด้านนักศึกษา	
1. ความรู้พื้นฐานมีไม่เพียงพอ ควรเพิ่มการเรียนปรับความรู้พื้นฐานในบางรายวิชา	24
2. ควรให้ความรู้เกี่ยวกับการเรียน การปรับตัวเพื่อให้อาจใช้ชีวิตในมหาวิทยาลัยได้	17
ด้านครอบครัว	
1. ควรจัดประชุมผู้ปกครองเพื่อแนะนำวิธีการให้คำปรึกษาให้กำลังใจ คอยติดตาม และสังเกตพฤติกรรม การเรียนและการใช้ชีวิตของนักศึกษาอย่างใกล้ชิด	29
2. รายได้ของครอบครัวมีไม่เพียงพอที่จะส่งเสียให้เรียนต่อได้	26
ด้านหลักสูตร	
1. เนื้อหาที่เรียนยากเกินไป พื้นฐานไม่แน่น จึงไม่เข้าใจเนื้อหาวิชา	25
2. ควรเน้นรายวิชาที่นำไปประกอบเป็นอาชีพได้จริง	19
ด้านอาจารย์	
1. ควรเปิดโอกาสให้นักศึกษาเข้าพบเพื่อรับคำแนะนำ วางแผนหรือปรึกษาหารือเรื่องการเรียนรู้และการใช้ชีวิต	28
2. วิธีการสอนของอาจารย์ เช่น สอนเร็วเกินไป เพราะเข้าใจว่านักศึกษามีพื้นฐานอยู่แล้ว ระดับความยากของเนื้อหา เทคนิคการสอนที่ไม่หลากหลาย	13

4. ผลการสนทนากลุ่มย่อย

1) **ความคิดเห็นเกี่ยวกับวิธีสอบเข้าเพื่อศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตสุราษฎร์ธานี**
 นักศึกษาส่วนใหญ่คิดว่า วิธีสอบเข้าเพื่อศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตสุราษฎร์ธานี มีความหลากหลายและเหมาะสมแล้ว ส่วนใหญ่สอบเข้าโดยโครงการตั้งใจดีที่มีที่เรียนรอบแรกและรอบที่สอง วิธี admission และโครงการรับตรง 14 จังหวัดภาคใต้

2) **ความเหมาะสมของการจัดกิจกรรมและการให้ความรู้ต่างๆ ของมหาวิทยาลัยเพื่อพัฒนาผู้เรียนทั้งทางด้านวิชาการ กิจกรรมเสริมหลักสูตร และนันทนาการ**

นักศึกษามีความเห็นว่าการจัดกิจกรรมหรือมหาวิทยาลัยจัดให้นักศึกษา เช่น โครงการเตรียมความพร้อมในการเรียนมหาวิทยาลัยสำหรับนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มีความเหมาะสมดีแล้ว และมีความเห็นเพิ่มเติมว่ามหาวิทยาลัยควรจัดโครงการเรียนรายวิชาปรับพื้นฐานก่อนเปิดภาคการศึกษา โดยเฉพาะวิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และภาษาต่างประเทศ ให้แก่นักศึกษาที่สนใจสมัครเรียน หรือนักศึกษาที่มีผลการเรียนเฉลี่ยต่ำกว่าเกณฑ์ เพื่อเตรียมความพร้อมด้านวิชาการก่อนเปิดภาคการศึกษา สำหรับกิจกรรมเสริมหลักสูตร ซึ่งมหาวิทยาลัยได้กำหนดให้เป็นส่วนหนึ่งของรายวิชา เป็นกิจกรรมที่เหมาะสมแล้ว เพราะนักศึกษาได้ทำลงมือปฏิบัติจริง กิจกรรมที่ทำก็เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม และสามารถนำประสบการณ์ที่ได้มาปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้

3) **บทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษา**

นักศึกษากลุ่มใหญ่มีความเห็นว่า อาจารย์ที่ปรึกษามีส่วนสำคัญอย่างยิ่งที่จะช่วยให้คำปรึกษาแนะนำเรื่องต่างๆ แก่นักศึกษา ไม่ว่าจะเป็นการวางแผนการลงทะเบียนเรียน แนะนำวิธีการเรียน การใช้ชีวิตในมหาวิทยาลัย ซึ่งนักศึกษาได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับอาจารย์ที่ปรึกษาในอุดมคติว่า ควรคอยแนะนำการลงทะเบียนเรียนและวางแผนการเรียน การปรับตัวและการใช้ชีวิตในมหาวิทยาลัย รวมทั้งดูแลและติดตามนักศึกษาตลอดสภาพการเป็นนักศึกษา เปิดโอกาสและช่องทางในการสื่อสารกับนักศึกษาให้มากขึ้น และมีความรู้เกี่ยวกับหลักเกณฑ์ต่างๆ เช่น การลงทะเบียน โครงสร้างหลักสูตร เป็นต้น

4) สภาพแวดล้อมทางกายภาพภายในมหาวิทยาลัย เช่น หอพัก ห้องเรียน โรงอาหาร

นักศึกษาส่วนใหญ่มีความเห็นว่า บรรยากาศภายในมหาวิทยาลัยเงียบสงบ เป็นธรรมชาติ เหมาะกับการใช้ชีวิตแบบเรียบง่าย มีสมาธิในการเรียนและสามารถซึมซับกับธรรมชาติรอบๆ มหาวิทยาลัยได้อย่างเต็มที่ ส่วนสภาพห้องเรียนบางห้องเก่า และมีความสกปรก มีเครื่องปรับอากาศและอุปกรณ์ โสตทัศนูปกรณ์ แต่ใช้งานไม่ได้ ส่วนห้องน้ำภายในมหาวิทยาลัยบางจุดโดยเฉพาะอาคารเรียนรวม มีจำนวนน้อย บางห้องไม่สามารถใช้งานได้ และแสงสว่างภายในมหาวิทยาลัย นักศึกษาเห็นว่า บริเวณทางเดินและบริเวณลานอาคารที่นักศึกษาใช้ทำกิจกรรมยังไม่มีแสงสว่างเพียงพอ ทั้งนี้ นักศึกษามีข้อเสนอแนะ ขอให้มหาวิทยาลัยปรับปรุงและพัฒนาสภาพแวดล้อมภายในมหาวิทยาลัย โดยเฉพาะเรื่องห้องเรียน ห้องน้ำและแสงสว่างภายในพื้นที่ทางเดินและลานทำกิจกรรมโดยเร่งด่วน

5) การจัดผังหน่วยงานหรือสถานที่ต่างๆ เช่น งานทะเบียนและประมวลผล งานพัฒนานักศึกษา งานบริหารงบประมาณและพัสดุ สำนักงานคณะ

นักศึกษามีความเห็นเกี่ยวกับการจัดผังหน่วยงานหรือสถานที่ต่างๆ เช่น งานทะเบียนและประมวลผล งานพัฒนานักศึกษา งานบริหารงบประมาณและพัสดุ สำนักงานคณะว่า หน่วยงานดังกล่าวเป็นหน่วยงานที่นักศึกษามีความจำเป็นจะต้องติดต่อซึ่งแต่ละงานตั้งอยู่ห่างไกลกัน หากเป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ซึ่งไม่มีรถมอเตอร์ไซค์ใช้ จะต้องเดินทางด้วยเท้าหรือรถประจำทางมาติดต่อกับหน่วยงานดังกล่าว ทั้งนี้ นักศึกษาเสนอให้มีการดำเนินการแต่ละเรื่องมีขั้นตอนที่ไม่ยุ่งยาก สามารถจัดส่งเอกสารได้ทั้งสำนักงานคณะ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยมีเจ้าหน้าที่ที่สำนักงานคณะสามารถให้ข้อมูลและตอบคำถามหรือคอยให้บริการประสานงานระหว่างอาจารย์และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยไม่ต้องให้นักศึกษาเดินไปมาระหว่างหน่วยงานเพื่อสอบถามข้อมูลเรื่องเดียวกันแต่อยู่คนละหน่วยงาน

6) ความคิดเห็นที่มีต่อหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนภายในมหาวิทยาลัย

นักศึกษาเห็นว่าหลักสูตรและรูปแบบการจัดการเรียนการสอนในมหาวิทยาลัยมีความเหมาะสมแล้ว ทั้งนี้ นักศึกษามีความเห็นเพิ่มเติม ขอให้คณะ/สาขาวิชาเพิ่มโครงการเรียนปรับพื้นฐานให้กับนักศึกษาบางคนที่มีความรู้ก่อนเปิดภาคการศึกษา ส่วนการจัดการเรียนการสอนขอให้จัดการเรียนการสอนในวันจันทร์ถึงวันศุกร์

7) บทบาทของอาจารย์ผู้สอน

นักศึกษามีความเห็นเห็นว่า อาจารย์ผู้สอนจะต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง ได้คิดค้นคว้า ศึกษาทดลอง ซึ่งทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง เป็นผู้กำหนดบทบาทให้นักศึกษาทุกคนได้มีส่วนร่วมเข้าร่วมทำกิจกรรม แบ่งกลุ่ม มอบหมายงานหน้าที่ความรับผิดชอบ จัดการให้ทุกคนได้ทำงานที่เหมาะสมกับความสามารถและความสนใจของตน เข้าร่วมทำกิจกรรมในกลุ่มจริงๆ พร้อมทั้งให้ ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเมื่อนักศึกษาต้องการความช่วยเหลือ

อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

1. สาเหตุการออกกลางคันของนักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตสุราษฎร์ธานี

ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสาเหตุการออกกลางคันในระดับปานกลาง โดยสาเหตุการออกกลางคันในภาพรวม 3 อันดับแรก ได้แก่ ด้านหลักสูตร ด้านมหาวิทยาลัย และด้านนักศึกษา ส่วนสาเหตุย่อยด้านครอบครัว มีความคิดเห็นในระดับน้อย

สาเหตุการออกกลางคันด้านหลักสูตร ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นในระดับปานกลาง โดยสาเหตุย่อยที่ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นด้วยมากที่สุดคือ เนื้อหาที่เรียนยากเกินไป สอดคล้องกับการศึกษาของอารี (2550) และ Rai (2014) ที่พบว่า สาเหตุการออกกลางคันของนักศึกษาด้านหลักสูตร คือ เนื้อหาที่เรียนยากเกินไป มีปัญหาการเรียนรู้และความยากของหลักสูตร อาจเนื่องจากนักศึกษามีพื้นฐานความรู้ไม่เพียงพอสำหรับการเรียนในระดับที่สูงขึ้น ขาดทักษะกระบวนการคิดเชิงวิเคราะห์ สังเคราะห์ ไม่สามารถบูรณาการเชื่อมโยงไปยังเนื้อหาสาระอื่นๆ ได้ ส่วนสาเหตุย่อยที่รองลงมาเห็นว่า สาขาวิชาไม่ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน สอดคล้องกับการศึกษาของสรศรีชัย (2554) ที่พบว่าสาเหตุการออกกลางคัน

ของนักศึกษาด้านการจัดการเรียนการสอน คือ เมื่อเข้าเรียนแล้วเห็นว่าสาขาวิชาไม่ตรงกับความต้องการ อาจเนื่องจากสถานการณ์ความต้องการของแรงงานในปัจจุบันมีความต้องการแรงงานฝีมือ หรือบุคลากรที่มีความสามารถเฉพาะทางสถานประกอบการและผู้ประกอบการมีความต้องการผู้ที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี เพียงร้อยละ 28.6 ซึ่งเป็นลักษณะงานสำหรับด้านบริหารจัดการและฝ่ายสนับสนุน/สำนักงาน (จงจิตต์ และ รินา, 2558) เมื่อนักศึกษาเข้ามาเรียนแล้วจึงพบว่าหลักสูตรที่ตนเองเรียนนั้นไม่ตรงกับความต้องการ หรือจบแล้วไม่มีความมั่นใจในการหางานทำนั่นเอง

สาเหตุการออกกลางคันด้านมหาวิทยาลัย ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นในระดับปานกลาง โดยสาเหตุย่อยที่ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นด้วยมากที่สุดคือ การบริการสาธารณสุขไม่ทั่วถึง เช่น ระบบน้ำ ไฟฟ้า มีไม่เพียงพอ สอดคล้องกับผลการสำรวจความพึงพอใจต่อกายภาพและสภาพแวดล้อมภายในมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตสุราษฎร์ธานี (2553) ที่พบว่า ระดับความพึงพอใจต่อกายภาพและสภาพแวดล้อมภายในมหาวิทยาลัยต่ำสุด คือ ระบบสาธารณสุขไม่ทั่วถึง เช่น ไฟฟ้า ประปา ส่วนสาเหตุย่อยที่รองลงมาเห็นว่า ห้องเรียน/ห้องปฏิบัติการไม่ทันสมัย วัสดุ อุปกรณ์ และเครื่องจักรในการปฏิบัติงานไม่เพียงพอ สอดคล้องกับการศึกษาของสรศักดิ์ (2554) และอารี (2550) ที่พบว่า สาเหตุการออกกลางคันของนักศึกษาด้านการบริการและการสนับสนุนที่เอื้อต่อการเรียนการสอน คือ ไม่มีการนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้จัดการเรียนการสอน และอุปกรณ์การเรียนการสอนไม่เพียงพอ อาจเนื่องจากงบประมาณที่ได้รับการสนับสนุนเพื่อสร้างหรือปรับปรุง ซ่อมบำรุง ระบบสาธารณสุขไม่ทั่วถึงและบางสาขาวิชาอาจมีอุปกรณ์การเรียนการสอนที่ไม่เพียงพอเนื่องจากเครื่องมือวิทยาศาสตร์บางชิ้นมีราคาค่อนข้างแพงหรืออาจจะต้องใช้เจ้าหน้าที่ที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะในการดูแล เมื่อพิจารณาถึงความจำเป็น จำนวนผู้ใช้งานและประโยชน์สูงสุดที่จะได้รับแล้ว จึงไม่คุ้มค่าแก่การลงทุน

สาเหตุการออกกลางคันด้านนักศึกษา ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นในระดับปานกลาง โดยสาเหตุย่อยที่ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นด้วยมากที่สุดอันดับแรก ได้แก่ คะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าเกณฑ์ สอดคล้องกับการศึกษาของ วิทยาลัยเทคนิคลำปาง (2556) และวัชรวิ และคณะ (2550) ที่พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการออกกลางคันด้านนักศึกษา คือ การมีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าเกณฑ์ อาจเนื่องจากเกณฑ์ในการวัดผลการเรียนของแต่ละหลักสูตรได้ระบุวิธีการประเมินเพื่อให้ได้มาซึ่งคะแนน เช่น การเข้าชั้นเรียน การทดสอบย่อย การทำรายงาน การสอบกลางภาค-ปลายภาค หากนักศึกษาไม่ตั้งใจเรียน หรือไม่เข้าชั้นเรียน ขาดการเตรียมตัวที่ดีในการเรียนและการสอบ ก็จะทำให้ไม่มีคะแนนเก็บหรือทำคะแนนได้น้อย ส่งผลให้คะแนนรวมในการประเมินผลต่ำกว่าเกณฑ์ได้ อนึ่งรายได้ของครอบครัวก็เป็นส่วนหนึ่งในการส่งเสริมการเรียนของนักศึกษา ครอบครัวที่มีฐานะยากจนจะจ่ายหรือลงทุนเพื่อการศึกษาของบุตรน้อยกว่าครอบครัวที่มีฐานะร่ำรวย เพราะมีความสามารถในการจ่ายน้อยกว่า และสิ่งนี้จะมีผลต่อผลสัมฤทธิ์ในการเรียนที่แตกต่างกันด้วย

สาเหตุย่อยที่ผู้ตอบแบบสอบถามคิดเห็นด้วยรองลงมาอันดับที่ 2 เห็นว่า ความรู้พื้นฐานไม่เพียงพอสำหรับรายวิชาที่ศึกษาอยู่ สอดคล้องกับการศึกษาของรวิง (2550) ที่พบว่า สาเหตุหลักที่ทำให้นักศึกษาต้องออกกลางคัน เพราะไม่มีพื้นฐานในสาขาที่เรียน อาจเนื่องจากนักศึกษามีความรู้พื้นฐานไม่เพียงพอในบางรายวิชา เช่น คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภาษาอังกฤษ นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายอาจมุ่งเน้นการเรียนพิเศษหรือเทคนิคการทำข้อสอบเพื่อเข้าศึกษาต่อในคณะ/สาขาที่ตนเองสนใจแทนการมุ่งมั่นกับการเรียนในชั้นเรียน เพื่อให้มีพื้นฐานความรู้เพียงพอกับการเรียนในระดับที่สูงขึ้นเมื่อเข้ามาเรียนในระดับอุดมศึกษา แล้วไม่สามารถปรับตัวเข้ากับการเรียนได้

2. ความคาดหวังที่มีการแก้ไขปัญหาการออกกลางคันของนักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตสุราษฎร์ธานี

ด้านหลักสูตร คือ การจัดกิจกรรมการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นและแนวทางการประกอบอาชีพหลังสำเร็จการศึกษา สอดคล้องกับการศึกษาของจงจิตต์ และ รินา (2558) ที่พบว่า อาจเนื่องจากเมื่อนักศึกษาใกล้สำเร็จการศึกษาต้องพิจารณาเลือกกระหว่างการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นหรือหางานเพื่อประกอบเป็นอาชีพหลัง

สำเร็จการศึกษา แต่ยังไม่มั่นใจในศักยภาพของตนเอง หรือไม่สามารถหางานที่เหมาะสมกับตนเองได้ จึงต้องการข้อมูลหรือแนวทางเพื่อประกอบการตัดสินใจ ประกอบกับปัจจุบันการผลิตบุคลากรมีคุณสมบัติไม่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานทำให้เกิดปัญหาการว่างงานและขาดแคลนแรงงานซึ่งคาดว่าจะมีแนวโน้มมากขึ้นถึง 6% ไปจนถึงปี 2560 จึงเป็นสาเหตุที่ทำให้นักศึกษาที่มีความคาดหวังให้มหาวิทยาลัยจัดกิจกรรมการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นและแนวทางการประกอบอาชีพหลังสำเร็จการศึกษา

ด้านอาจารย์ คืออาจารย์ผู้สอนมีความเข้าใจถึงความแตกต่างของนักศึกษา สอดคล้องกับการศึกษาของอรุณวรรณ และ นันทิกา (2554) ที่พบว่า ความคาดหวังที่มีต่อการแก้ไขปัญหการออกกลางคันของนักศึกษามากที่สุด คือ ผู้สอนเข้าใจถึงความแตกต่างของนักศึกษา อาจเนื่องจากผู้เรียนแต่ละคนมีความแตกต่างในเรื่องของความรู้พื้นฐานความสามารถของสติปัญญาและสมองก็มีความแตกต่างกัน หรือมีความเข้าใจเนื้อหาวิชาที่ไม่เท่ากัน ดังนั้น นักศึกษาจึงมีความคาดหวังให้อาจารย์ผู้สอนมีความเข้าใจผู้เรียน สามารถตรวจสอบและดึงความคิดของผู้เรียนให้แสดงออกมากที่สุด ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้เรียน ไม่ถือว่าความคิดตนถูกต้องเสมอ เข้าใจและยอมรับว่าบุคคลมีความแตกต่างกัน ไม่ด่วนตัดสินผู้เรียนอย่างผิวเผินและความคาดหวังด้านมหาวิทยาลัย คือ การจัดสภาพแวดล้อมภายในมหาวิทยาลัยต้องมีบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียน สอดคล้องกับการศึกษาของประสิทธิ์ และรัชนิพร (2556) และการสนทนาอภิปรายกลุ่มย่อย (Focus group discussion) ที่พบว่า แนวทางการแก้ไขปัญหการออกกลางคันด้านสถานศึกษา คือขอให้มหาวิทยาลัยปรับปรุงและพัฒนาสภาพแวดล้อมภายในมหาวิทยาลัยโดยเฉพาะเรื่องห้องเรียนที่เหมาะสม ห้องน้ำที่สะอาดและแสงสว่างภายในพื้นที่ทางเดินและลานทำกิจกรรม อาจเนื่องจากสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษา ไม่ว่าจะเป็นอาคารสถานที่ สนาม สวนหย่อม สนามกีฬา สถานที่พักผ่อน เป็นเรื่องสำคัญที่มีอิทธิพลส่งผลต่อการเรียนและสมองของนักศึกษาให้ได้รับการกระตุ้นทำให้เกิดการเรียนรู้ สภาพแวดล้อมที่ดีอาจส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความสุขจิตที่ดีทำให้การเรียนรู้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น จึงเป็นเหตุผลให้นักศึกษามีความคาดหวังให้มหาวิทยาลัยพัฒนาและปรับปรุงสภาพแวดล้อมเพื่อเสริมสร้างบรรยากาศทางวิชาการให้มากขึ้น

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากผลการศึกษสาเหตุการออกกลางคันสำหรับหน่วยงานต่าง ๆ

ด้านหลักสูตร

1) ควรจัดให้มีการเรียนปรับความรู้พื้นฐานของนักศึกษา ก่อนเริ่มการเรียนในภาคการศึกษาแรก เช่น วิชาวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ ภาษาอังกฤษ และคอมพิวเตอร์ เป็นต้น เพื่อให้นักศึกษาได้มีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาวิชาที่เรียนมากขึ้น และมีเวลาปรับตัวในการเรียนในระดับอุดมศึกษา

2) เพิ่มความเข้มข้นในรายวิชาหรือเนื้อหาในหลักสูตรเกี่ยวกับความสามารถเฉพาะทางหรือจุดเน้นของสาขาวิชาที่นักศึกษาสำเร็จการศึกษาเพื่อสร้างความได้เปรียบในการแข่งขันให้นักศึกษาใช้สมัครงานหรือประกอบอาชีพอิสระ

3) เปิดหลักสูตรระยะสั้นเพื่อให้นักศึกษาที่สนใจสมัครเรียนเพิ่มเติมความรู้และทักษะที่เฉพาะเจาะจงเพื่อนำประกาศนียบัตรทางวิชาชีพที่ได้รับประกอบการพิจารณาสมัครงาน

ด้านอาจารย์

1) ควรให้ความสำคัญกับบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษา เนื่องจากระบบอาจารย์ที่ปรึกษาที่เข้มแข็งจะช่วยลดจำนวนการออกกลางคันของนักศึกษาได้โดยการสร้างความตระหนักและการรับรู้ให้อาจารย์ที่ปรึกษาได้มีบทบาทในการให้คำแนะนำทั้งเรื่องวิชาการและเรื่องส่วนตัว รวมทั้งจัดเวลาให้นักศึกษาสามารถเข้าพบได้มากขึ้น

ด้านมหาวิทยาลัย

1) ควรวางแผนพัฒนาและปรับปรุงระบบสาธารณูปโภค เช่น ไฟฟ้า ระบบน้ำ ทั้งอาคารเรียนและหอพัก อย่างเป็นรูปธรรม และประชาสัมพันธ์กิจกรรมที่เกี่ยวกับการพัฒนาและปรับปรุงระบบสาธารณูปโภคเป็นระยะ ๆ รวมทั้งสอบถามความพึงพอใจในการพัฒนาและปรับปรุงกิจกรรมดังกล่าว นำผลจากการการศึกษาที่ได้ มาพัฒนาและปรับปรุงต่อไป

2. ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

- 1) ควรเพิ่มกระบวนการในการสัมภาษณ์ผู้บริหาร คณาจารย์เพื่อสอบถามความคิดเห็น เพิ่มเติมจากกลุ่มตัวอย่างร่วมด้วย เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครอบคลุมและครบถ้วนยิ่งขึ้น
- 2) วางแผนและพัฒนาระบบการช่วยเหลือและติดตามการออกกลางคันของนักศึกษามหาวิทยาลัย สงขลานครินทร์ วิทยาเขตสุราษฎร์ธานี

สรุปผลการวิจัย

ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสาเหตุการออกกลางคัน ในระดับปานกลาง โดยสาเหตุการออกกลางคัน 3 อันดับแรก ได้แก่ ด้านหลักสูตร ด้านมหาวิทยาลัย และด้านนักศึกษา ส่วนสาเหตุด้านครอบครัว มีความคิดเห็นในระดับน้อย

สำหรับสาเหตุย่อยการออกกลางคันด้านหลักสูตร ได้แก่ เนื้อหาที่เรียนยากเกินไป และเมื่อเข้าเรียนแล้วเห็นว่าสาขาวิชาไม่ตรงกับความต้องการ สาเหตุย่อยการออกกลางคันด้านมหาวิทยาลัย ได้แก่ การบริการสาธารณสุขไม่ทั่วถึง เช่น ระบายน้ำ ไฟฟ้า มีไม่เพียงพอ ห้องเรียน/ห้องปฏิบัติการ ไม่ทันสมัย และวัสดุ อุปกรณ์ และเครื่องจักรในการปฏิบัติงานไม่เพียงพอ และสาเหตุย่อยการออกกลางคันด้านนักศึกษา ได้แก่ คะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าเกณฑ์ ความรู้พื้นฐานไม่เพียงพอสำหรับรายวิชาที่ศึกษาอยู่ ความภาคภูมิใจในชื่อเสียงของมหาวิทยาลัย ไม่ชอบสาขาวิชาที่เรียน และมีปัญหาเรื่องการแบ่งเวลาในการเรียนกับการทำงาน

ทั้งนี้ เมื่อนำข้อมูลสาเหตุย่อยการออกกลางคันในแต่ละด้านมาเรียงกัน สาเหตุการออกกลางคันสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ (1) คะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าเกณฑ์ (2) เนื้อหาที่เรียนยากเกินไป และ (3) เมื่อเข้าเรียนแล้วเห็นว่า สาขาวิชาไม่ตรงกับความต้องการ ส่วนความคาดหวังที่มีต่อการแก้ไขปัญหาการออกกลางคันด้านมหาวิทยาลัย ด้านหลักสูตร และด้านอาจารย์ พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคาดหวังระดับปานกลาง ความคาดหวังย่อยด้านหลักสูตร ได้แก่ การจัดกิจกรรมการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นและแนวทางการประกอบอาชีพหลังสำเร็จการศึกษา ส่วนความคาดหวังด้านอาจารย์ ได้แก่ อาจารย์ผู้สอนมีความเข้าใจถึงความแตกต่างของนักศึกษา และอาจารย์ที่ปรึกษามีเวลาให้คำแนะนำอย่างเพียงพอ และความคาดหวังด้านมหาวิทยาลัย ได้แก่ การจัดสภาพแวดล้อมภายในมหาวิทยาลัยต้องมีบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียน การประชาสัมพันธ์ข้อมูลต่างๆ มีหลายช่องทางและรวดเร็ว และการให้บริการของเจ้าหน้าที่ควรมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อนักศึกษา

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณคณะกรรมการบริหารกองทุนวิจัย วิทยาเขตสุราษฎร์ธานี ที่ได้อนุมัติงบประมาณให้ดำเนินการวิจัย นักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตสุราษฎร์ธานี เป็นผู้ตอบแบบสอบถามและสนทนาอภิปรายกลุ่มย่อย ขอขอบคุณ คุณกัญญณัฐภัทร รังสี ที่ปรึกษาโครงการวิจัย อาจารย์อัสมา ทรรตนะมีลาภ ผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาต่างประเทศ ที่ได้ให้คำปรึกษา คำแนะนำ ข้อเสนอแนะ ข้อคิดเห็นอันเป็นประโยชน์สำหรับการศึกษาเป็นอย่างดี ทำให้การวิจัยฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์ตามวัตถุประสงค์ทุกประการ คุณค่าและประโยชน์จากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นกตัญญูคุณเวทิตาแค้น คุณพ่อคุณแม่ และผู้มีพระคุณทุกท่าน ส่วนความผิดพลาดใดๆ ที่ปรากฏในการวิจัยฉบับนี้ ผู้วิจัยขออภัยแต่เพียงผู้เดียว

เอกสารอ้างอิง

- งานทะเบียนและประมวลผล. 2557. จำนวนนักศึกษาก่อนออกกลางคันระหว่างปีการศึกษา 2554-2556. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตสุราษฎร์ธานี.
- จงจิตต์ ฤทธิรงค์ และ รินา ต๊ะดี. 2558. ข้อท้าทายในการผลิตแรงงานฝีมือไทยเพื่อเข้าสู่ตลาดแรงงานประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน. กรุงเทพมหานคร: สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัย มหิดล.
- ธานีรินทร์ ศิลป์จารุ. 2549. การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS. กรุงเทพฯ: วีอินเตอร์พริ้นท์.
- บุญชม ศรีสะอาด. 2545. วิธีการสร้างสถิติสำหรับการวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ประสิทธิ์ อังกินันท์ และ รัชนิพร สุขเกษม. 2556. การศึกษาสาเหตุและแนวทางแก้ไขปัญหการออกกลางคันของนักเรียน นักศึกษา วิทยาลัยเทคนิคอุตรธานี. อุตรธานี: วิทยาลัยเทคนิคอุตรธานี.

- รำพึง พูลสุข. 2550. สาเหตุการออกกลางคันของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ในปีการศึกษา 2550. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- วัชร ตระกูลงาม อำไพ อินทรประเสริฐ จิราพร รอดพ่วง และ สิริภิญญา อินทรประเสริฐ. 2550. ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อ การออกกลางคันของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.
- วิทยาลัยเทคนิคลำปาง. 2556. สภาพปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อ การออกกลางคันของนักเรียนนักศึกษาและแนวทางแก้ไขปัญหา การออกกลางคันของนักเรียนนักศึกษา. ลำปาง: วิทยาลัยเทคนิคลำปาง.
- สรศักดิ์ กิตยานันท์. 2554. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการออกกลางคันของนักศึกษา คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏ กาญจนบุรี. กาญจนบุรี: มหาวิทยาลัยกาญจนบุรี.
- อรุณวรรณ มุขแก้ว และ นันทิกา นาคฉายา. 2554. การศึกษาสภาพปัญหาการออกกลางคันของนักศึกษาระดับอนุปริญญา วิทยาลัยชุมชนระนอง ประจำปีการศึกษา 2553. ระนอง: สำนักบริหารงานวิทยาลัยชุมชน วิทยาลัยชุมชนระนอง.
- อารี ผสานสินธุวงศ์. 2550. สาเหตุการออกกลางคันของนักศึกษามหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์ ชั้นปีที่ 1 ประจำปีการศึกษา 2549. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์.
- Rai, S. Student's Drop out Risk Assessment in Undergraduate Course at Residential University. 2014.